

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale

I. DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE

În România, sistemul de fiscalizare a tranzacțiilor comerciale a parcurs în ultimele două decenii un proces continuu de modernizare, orientat predominant către transmiterea în timp real a datelor către autoritatea fiscală. Reglementările incidente, deși consolidate prin introducerea caselor de marcat electronice cu jurnal electronic și prin conectarea obligatorie la infrastructura informatică a ANAF, rămân totuși insuficient adaptate ritmului actual de digitalizare, care caracterizează economiile europene moderne. În prezent, cadrul legal nu permite utilizarea unei case de marcat electronice fiscale în format exclusiv software, integrate într-o aplicație digitală certificată. Conform studiului primit de la Departamentul de Studii Parlamentare și Politici UE, această abordare este deja validată în numeroase state europene, fie prin criptografiere la sursă (cum este cazul Austriei și Germaniei), fie prin soluții software certificate (Franța), fie prin sisteme mixte hardware-software (Belgia) sau prin implementarea bonului fiscal electronic cu semnătură digitală centralizată (Italia). Lipsa unei reglementări interne privind casa de marcat electronică fiscală virtuală riscă să îngreuneze procesul de transformare digitală a serviciilor publice din domeniul fiscal, cu consecințe directe asupra capacității statului de a controla și reduce evaziunea fiscală, în special în zona tranzacțiilor în numerar.

Evoluțiile internaționale, dar și transformările deja inițiate la nivel național, cum este introducerea codului QR pe bonurile fiscale, acceptarea bonului fiscal electronic pentru plățile cu cardul sau digitalizarea accelerată prin e-Factura, e-SAF-T și e-TVA, arată că sistemul românesc se află într-un stadiu avansat de modernizare, însă fără o componentă esențială: posibilitatea utilizării unei case de marcat virtuale ca soluție fiscală complet software. În condițiile actuale, operatorii economici sunt obligați să investească în dispozitive hardware costisitoare, greu de întreținut și dificil de actualizat, ceea ce generează costuri administrative inutile și creează bariere în calea conformării voluntare.

În acest context, este necesară o intervenție legislativă coerentă, fundamentată pe standarde internaționale și pe cerințele de modernizare ale administrației fiscale, care să permită utilizarea

casei de marcat electronice fiscale virtuale, ca soluție software certificată și monitorizată de ANAF, în conformitate cu cele mai bune practici europene.

II. SCOPUL URMĂRIT PRIN PREZENTUL PROIECT DE LEGE ȘI SCHIMBĂRILE PRECONIZATE

Prezenta inițiativă legislativă urmărește modernizarea cadrului juridic aplicabil aparatelor de marcat electronice fiscale, prin introducerea conceptului de casă de marcat electronică fiscală virtuală (AMEF-V), definită ca aplicație software certificată de ANAF și capabilă să îndeplinească toate funcțiile esențiale ale unui aparat fiscal clasic. Obiectivul fundamental este acela de a extinde posibilitățile de conformare ale operatorilor economici, printr-un instrument digital sigur, flexibil și accesibil, care să asigure înregistrarea corectă a tranzacțiilor, transmiterea automată a datelor fiscale către autoritatea competentă și emiterea bonului fiscal exclusiv în format electronic.

Prin introducerea AMEF-V, reglementarea propusă aliniază România la tendințele europene de digitalizare a fiscalizării, reducând dependența de hardware și facilitând adoptarea soluțiilor moderne bazate pe cloud, criptografie software și semnătură electronică, în acord cu modelele existente în state precum Austria, Franța, Germania, Italia, Spania sau Suedia. În același timp, proiectul introduce un mecanism esențial de supraveghere și control, respectiv prin Registrul național al aplicațiilor AMEF-V care va fi gestionat de ANAF și va permite monitorizarea permanentă a stării tehnice, actualizării și utilizării acestor aplicații, fără a împovăra operatorii economici cu obligații suplimentare.

Finalitatea reglementării constă în implementarea unei soluții moderne de fiscalizare, care să sprijine transformarea digitală a administrației fiscale, să eficientizeze procesele de control, să faciliteze conformarea voluntară și să contribuie decisiv la combaterea evaziunii fiscale. Modelul de fiscalizare virtuală propus reprezintă o evoluție firească în contextul transformării digitale a economiei și permite o adaptare rapidă la cerințele tehnologice, poate reduce considerabil costurile administrative ale mediului de afaceri și asigură o trasabilitate superioară a tranzacțiilor comerciale.

Sub aspectul impactului asupra legislației în vigoare, inițiativa modifică și completează dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999, armonizând conținutul articolelor referitoare la definiția aparatelor de marcat electronice fiscale, statutul bonului fiscal electronic,

obligațiile utilizatorilor, regimul sancționator și atribuțiile ANAF în materia supravegherii și monitorizării instrumentelor fiscale. Introducerea Registrului național al aplicațiilor AMEF-V reprezintă o extindere logică și necesară a mecanismului existent de monitorizare, asigurând compatibilitatea noii soluții cu arhitectura juridică stabilită de legislația fiscală.

Prin această reglementare, România continuă procesul coerent de digitalizare fiscală, consolidând un sistem fiscal modern, flexibil și adaptat evoluției tehnologice, în deplină concordanță cu bunele practici europene și cu cerințele actuale ale mediului economic. Proiectul de act normativ răspunde astfel atât nevoii de eficientizare administrativă, cât și necesității de întărire a disciplinei fiscale, contribuind la creșterea capacității statului de a colecta venituri și de a preveni evaziunea fiscală.

III. IMPACTUL FINANCIAR-BUGETAR ȘI EFECTELE PROIECTULUI ASUPRA LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE

Adoptarea prezentei reglementări este determinată de necesitatea accelerării procesului de digitalizare a raportărilor fiscale, prin introducerea și operaționalizarea aplicațiilor informatice de tip AMEF-V, sisteme virtuale de emitere a bonului fiscal, certificate de Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Implementarea acestor sisteme este indispensabilă întrucât fenomenele de neconformare fiscală continuă să afecteze negativ veniturile bugetului de stat, în special în domeniile economice cu risc fiscal ridicat. Introducerea AMEF-V permite diminuarea evaziunii fiscale prin monitorizarea în timp real a operațiunilor economice și creșterea transparenței în procesul de fiscalizare a tranzacțiilor. Această măsură se integrează în obiectivul strategic al statului român de a îmbunătăți colectarea creanțelor bugetare și de a reduce decalajul fiscal.

Adoptarea prezentelor dispoziții răspunde și obligațiilor asumate de România prin Planul Național de Redresare și Reziliență, Componenta 8 – Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, care prevede modernizarea administrației fiscale, digitalizarea proceselor ANAF și implementarea unor sisteme integrate de colectare și analiză a datelor fiscale. Fără operaționalizarea AMEF-V, nu poate fi realizată atingerea jaloanelor privind interoperabilitatea datelor, creșterea conformării voluntare și reducerea evaziunii, ceea ce ar putea afecta finanțarea europeană aferentă reformelor fiscale.

Din perspectiva impactului bugetar, implementarea AMEF-V implică costuri administrative limitate, constând în actualizarea procedurilor ANAF, certificarea aplicațiilor software, adaptarea infrastructurii de comunicare în timp real și supravegherea, respectiv monitorizarea prin sistemul informatic național. Astfel, introducerea acestor sisteme presupune pentru ANAF costuri administrative inițiale estimate la 2–4 milioane lei, aferente adaptării infrastructurii IT existente. Aceste cheltuieli sunt acoperite din bugetul propriu al ANAF la titlul „Bunuri și servicii” și „Active nefinanciare”, fără a necesita alocări bugetare suplimentare. Aceste costuri sunt semnificativ inferioare veniturilor suplimentare pe care măsura le generează, având în vedere creșterea transparenței tranzacțiilor economice, extinderea bazei de impozitare și reducerea pierderilor fiscale din neconformare.

În același timp, permiterea utilizării AMEF-V nu generează costuri suplimentare pentru contribuabili, întrucât sistemul funcționează pe dispozitive electronice deja utilizate în activitatea economică (POS, tabletă, telefon mobil), reducând necesitatea achiziționării caselor de marcat fizice. Măsura facilitează accesul operatorilor economici mici la un instrument de fiscalizare modern, cu costuri reduse și cu un nivel ridicat de securitate a datelor. Înlocuirea aparatelor hardware reduce costurile de achiziție, mentenanță și înlocuire, iar adaptarea la cerințele tehnice ale ANAF se poate realiza rapid prin actualizări software. De asemenea, arhivarea electronică a bonurilor fiscale elimină costuri materiale și administrative.

IV. EFECTELE PROIECTULUI DE ACT NORMATIV ASUPRA LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE

Urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ, următoarele acte normative vor fi modificate:

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale**

Față de cele expuse, solicităm dezbaterea și adoptarea prezentei propuneri legislative.

Inițiator,

Andrei George Plujar, deputat USR Caraș-Severin

Lista susținătorilor

la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale.

NR.	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	BOTEZ MIHAI - CĂTĂLIN		USR
2.	Paraschivescu Ovidiu		USR
3.	BLAGA DANIEL		USR.
4.	GIMA GEORGE		USR
5.	TANASĂ ȘTEFAN		USR
6.	ALEXANDRU Mădălin		USR
7.	ALIN STOIHA		USR
8.	ECHERT ADRIAN		USR
9.	MORUSSI GEORGE		USR
10.	BERESCU MONICA		USR
11.	BULEAROI FELIX		USR
12.	RIGMAN CIPRIAN		USR
13.	GHEORGHIU ANDREI		USR
14.	ȘENOROIU VLAD-IOAN		USR
15.	COLIBAN ALLEN		USR
16.	PĂUN CYNTHIA		USR
17.	NEGOI EUGEN REMUS		USR
18.	STELIAN ION		USR

19.	MÂNĂU CĂTĂLIN-EMIL	USR
20.	SAZAR TEODOR	USR
21.	ANGHEL FAZVAN RAUC	USR
22.	VĂDLUA KUMITRU	USR
23.	SÎPS SORIN GABOR GHE	USR
24.	JAPĂU AMBROZIE-IRINEU	USR
25.	GIURGIU ADRIAN	USR
26.	CRISTIAN BRIAN	USR
27.	CRISTIAN GHINȚA	USR
28.	OPREȘTIU GHEORGHE	USR
29.	MIREUSEN NORIN	USR
30.	BODEA MARIUS	USR
31.	CEZNIC SEBASTIAN	USR
32.	SPĂTĂRU SIMONA	USR
33.	MIHALCEA SILVIA	PSD
34.	ISAC MARIUS	PSD
35.	BURAI MARIUS CONSTANȚIN	PSD
36.	MIHUTI BOGDAN	PSD
37.	CHIRIȚA LILIANA FLORELA	PSD
38.	BLĂGODESCU CĂTĂLIN MIHAIL	USR
39.	DIANA ȘTĂRCEA	USR
40.	TOLYANNA HANGAN	USR
41.	RODEANU BOGDAN	USR

42.	MREŠAR LORAND - BALINT	UDMR
43.	STEFAN - HUIAN OMAR	USR
44.	KOLCSAR KAROLY	UDMR
45.	CHERA GURECI - SCOBAN	H/M.
46.	BOUDA STEFAN	M/H.
47.	CRISTICI OGNEAN	hill
48.	Muhammad Murad	AVR.
49.	CRISTINA PRUNA	USR
50.		